

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Vojtěcha Šimíčka (soudce zpravodaj), soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **Ing. V. A.**, zastoupeného advokátem Mgr. Bc. Ivem Nejezchlebem, Joštova 4, Brno, proti žalovanému: **velitel vzdušných sil**, Vítězné náměstí 5, Praha 6, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2024, čj. MO 535104/2024-3031, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 12. 12. 2024, čj. 62 Ad 10/2024-35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Vymezení věci

[1] Žalobce je vojákem z povolání. V dubnu 2008 podal žádost u velitele svého tehdejšího vojenského útvaru (vojenský útvar v Přerově) o doplacení služebního platu za období od ledna 1999, tedy za dobu, kdy mu bylo určeno plnění úkolů služeb letecké záchranné služby (LZS) a služby pátrání a záchrany (SAR). Nárok na doplacení služebního platu odůvodnil předně tím, že služby LZS a SAR vykonával ve 24hodinových směnách, které byly pouze formálně rozděleny na 12hodinovou služební pohotovost a 12hodinovou standardní službu. Za výkon služební pohotovosti však byla žalobci vyplacena pouze náhrada za služební pohotovost, přestože se z materiálního hlediska jednalo o výkon standardní služby.

[2] Příslušné nadřízené služební orgány nejprve nároku žalobce nevyhověly. Po několika zamítavých rozhodnutích, která byla soudy zrušena, byla následně velitelem vojenského útvaru 2427 Sedlec, Vícenice u Náměště nad Oslavou (*velitel VÚ 2427 Sedlec*) žalobci přiznána odměna za práci přesčas ve výši 237 997 Kč. I toto rozhodnutí však bylo následně zrušeno a novým rozhodnutím ve věci byla žalobci odměna zvýšena na částku 284 825 Kč. Tímto rozhodnutím se následně zabýval Krajský soud v Brně, který rozsudkem ze dne 2. 9. 2022, čj. 62 Ad 14/2020-50, věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení pro nesprávné

posouzení právní otázky. Krajský soud se v rozsudku zabýval zejména činností vykonávanou během služební pohotovosti a povahou služební pohotovosti samotné. Dospěl přitom k závěru, že rozdělení 24hodinové služby na 12hodinovou standardní službu a 12hodinovou služební pohotovost bylo pouze formální, neboť nebyla naplněna jedna z podmínek pro nařízení služební pohotovosti, a to existence důležitého zájmu. Pro rozdělení směn tak nebyl dán ani žádný legitimní důvod. Krajský soud a následně rovněž NSS (rozsudek ze dne 18. 7. 2023, čj. 2 As 227/2022-32) tak postavily najisto nárok žalobce na doplacení ušlého platu.

[3] Velitel VÚ 2427 Sedlec, jako správní orgán I. stupně, se tedy znovu zabýval nárokem žalobce a rozhodl o doplacení hrubého platu ve výši 334 855 Kč společně s úrokem z prodlení. V souladu s ustálenou judikaturou NSS ale nárok uplatněný ve vztahu k období do 28. 2. 2005 zamítl s odůvodněním, že byl promlčen ve smyslu § 161 odst. 1 a 2 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání (*zákon o vojácích z povolání*). Proti zamítavému výroku podal žalobce odvolání, které však žalovaný zamítl a rozhodnutí potvrdil.

[4] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce ke krajskému soudu žalobu. Krajský soud žalobu zamítl pro nedůvodnost.

2. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[5] Žalobce (*stěžovatel*) se kasační stížností domáhá zrušení rozsudku krajského soudu pro nesprávné právní posouzení a nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí.

[6] Stěžovatel předně namítá, že krajský soud nesprávně kvalifikoval skutkový stav a dospěl tak k neúplnému závěru. Z rozsudku krajského soudu totiž není dostatečně seznatelné, z čeho dovodil, že jednání služebních orgánů nebylo motivováno úmyslem stěžovatele poškodit. Nadřízenému služebnímu orgánu prý totiž muselo být jasné, že rozdělení 24hodinové směny na služební pohotovost a standardní službu je obcházením zákona a současně též tímto jednáním dochází k poškození stěžovatele na odměně za vykonanou práci. Jeho jednání tak bylo vědomé a učiněné alespoň v nepřímém úmyslu způsobit stěžovateli újmu.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti připomíná, že se krajský soud i NSS povahou nároku vojáků z povolání, kterým byla 24hodinová směna rozdělena na standardní směnu a služební pohotovost, zabývaly opakovaně. Dospěly však k závěru, že nařízení výkonu služby formálně označené (a současně proplácené) jako služební pohotovost nebylo činěno v úmyslu způsobit stěžovateli, popř. dalším osobám, kterým byla nařizována služební pohotovost, újmu (srov. rozsudky krajského soudu ze dne 1. 7. 2021, čj. 62 Ad 7/2019-74, ze dne 11. 8. 2021, čj. 31 Ad 16/2019-101, ze dne 27. 7. 2021, čj. 31 Ad 11/2019-95, nebo ze dne 1. 7. 2021, čj. 62 Ad 13/2019-77). Poukázal též na rozsudek NSS ze dne 10. 10. 2024, čj. 10 As 161/2024-38 z něhož se výslovně podává, že „*přestože pro rozdělení směn na „standardní“ službu a služební pohotovost nebyl legitimní důvod a ze strany služebně nadřízených orgánů stěžovatele se skutečně jednalo o snahu obcházení zákona, tato okolnost ještě sama o sobě neznamená, že tak bylo učiněno za účelem způsobit stěžovateli újmu. Ke stejnému závěru dospěl NSS i v jiných obdobných případech sporů mezi vojáky z povolání a jejich útvary ohledně nařizování služební pohotovosti a plnění úkolů služeb SAR a LZS, u nichž vyhodnotil, že nařízení služební pohotovosti bylo učiněno z důvodu efektivního*

pokračování

využití lidských zdrojů a zajištění běžného chodu letky.“ Žalovaný má za to, že rozsudek krajského soudu je v souladu s rozhodovací praxí, a navrhuje proto kasační stížnost zamítnout.

3. Posouzení věci NSS

[8] NSS se nejprve zabýval tvrzenou nepřezkoumatelností rozsudku krajského soudu. Podle judikatury NSS se za nepřezkoumatelné rozhodnutí považuje až takové rozhodnutí, z něhož není zřejmé, jaké skutečnosti považuje soud za rozhodné, popř. na jakých úvahách soud své rozhodnutí založil (srov. kupř. rozsudek ze dne 28. 4. 2016, čj. 7 As 27/2016-31). Nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů je rozhodnutí založené na skutkových okolnostech, které v řízení nebyly zjištěny, přesto o ně ale soud opřel své rozhodnutí (srov. rozsudek ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS). Z rozsudku NSS ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005-44, se dále podává, že *„není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby.*“ Nepřezkoumatelností pro nesrozumitelnost pak trpí takové rozhodnutí, které postrádá základní náležitosti nebo z něhož není seznatelné, zda soud žalobu zamítl, nebo o ní odmítl rozhodnout. Jedná se tak o vnitřně rozporné rozhodnutí, ze kterého není patrné, co je výrok a co odůvodnění, nebo z něho není zřejmé, o jaké věci bylo rozhodováno (srov. rozsudek NSS ze dne 28. 4. 2016, čj. 7 As 27/2016-31).

[9] Z nyní posuzovaného rozsudku však zřejmé je, o jaké věci krajský soud rozhodoval a jakými úvahami se řídil. Krajský soud jasně a srozumitelně uvedl, z jakých skutečností při hodnocení žalobních bodů vycházel, a s odkazem na ustálenou judikaturu NSS náležitě odůvodnil, jaké okolnosti při posuzování promlčení nároků stěžovatele považoval za rozhodné. Námitka nepřezkoumatelnosti rozsudku je navíc ze strany stěžovatele pouze obecná a nekonkrétní, tzn. není z ní zřejmé, v jakém ohledu má být napadený rozsudek nepřezkoumatelný.

[10] Lze tak učinit dílčí závěr, že napadený rozsudek krajského soudu je přezkoumatelný, a proto NSS na základě předložené kasační stížnosti přistoupil k jeho věcnému přezkumu.

[11] NSS předně konstatuje, že se již opakovaně zabýval povahou nároku vojáků z povolání, kteří stejně jako stěžovatel vykonávali 24hodinovou službu LZS a SAR, která byla pouze formálně rozdělena na standardní službu a služební pohotovost. Ve věci týkající se stěžovatele přitom krajský soud dokonce již v rozsudku ze dne 2. 9. 2022, čj. 62 Ad 14/2020-50, který následně aproboval též NSS v řízení pod sp. zn. 2 As 227/2022, při posuzování nároku hodnotil, zda stěžovateli nárok na doplacení ušlého platu vznikl. Krajský soud se tak v nyní posuzované věci náležitě řídil svým dříve vysloveným názorem, neboť nárok stěžovatele setrvale posuzuje jako nárok na doplacení ušlého platu, nikoli jako nárok na náhradu úmyslně způsobené škody.

[12] Tento závěr ostatně vyplývá též z ustálené judikatury NSS, a to např. rozsudků ze dne 28. 4. 2023, čj. 7 As 379/2021-34, ze dne 27. 4. 2023, 10 As 498/2021-51, ze dne 9. 2. 2022, čj. 5 As 380/2021-32, ze dne 20. 1. 2022, čj. 4 As 407/2021-50, podle kterých sice bylo rozdělení směn na standardní směnu a služební pohotovost čistě účelové a formální;

tato okolnost však sama o sobě neznamená, že tak bylo činěno za účelem způsobit stěžovateli a ostatním vojákům, kteří se nacházeli v obdobném postavení, újmu. V této souvislosti NSS konstatuje, že ani v této věci nic nenasvědčuje tomu, že nadřízené služební orgány jednaly v úmyslu stěžovatele poškodit.

[13] Stěžovatel přitom netvrdí žádné další skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že služební orgány jednaly v úmyslu mu způsobit újmu, a ani NSS neshledal žádný důvod, pro který by se měl od svého již dříve vysloveného právního názoru odklonit. Stěžovatel navíc pouze namítá, že krajský soud dospěl k nesprávnému závěru, když vyhodnotil, že jeho nárok nenaplnuje znaky škody způsobené úmyslným jednáním nadřízených služebních orgánů. Blíže své tvrzení však stěžovatel nerozepisuje a ani nepředkládá žádné důkazy k jeho prokázání. NSS proto připomíná, že nepostačuje vyjádřit obecný nesouhlas s rozsudkem napadeným kasační stížností. Smyslem soudního přezkumu totiž není stále dokola podrobně opakovat to, co již bylo jednou jasně vyřčeno (srov. rozsudek NSS ze dne ze dne 18. 7. 2023, čj. 2 As 227/2022-32). Z tohoto důvodu též platí, že obsah a kvalita kasační stížnosti předurčuje obsah a kvalitu rozhodnutí NSS.

[14] S posouzením nároku stěžovatele jako nároku na doplacení ušlého platu souvisí též otázka promlčení. Institut promlčení nároků vyplývajících ze služebního poměru vojáků z povolání je zakotven v § 159 odst. 1 zákona o vojácích z povolání, dle kterého „*nárok se promlčí, jestliže nebyl uplatněn ve lhůtě, která je stanovena v tomto zákoně. K promlčení se přihlídně jen tehdy, jestliže se ten, vůči němuž se nárok uplatňuje, promlčení dovolá; v takovém případě nelze promlčený nárok tomu, kdo jej uplatňuje, přiznat*“. Počátek promlčecí lhůty je pak podle § 160 odst. 1 zákona o vojácích z povolání stanoven na den následující po dni, kdy právo mohlo být uplatněno poprvé, a délka promlčecí lhůty k uplatnění peněžitých nároků, které představují opětovné plnění, je stanovena na 3 roky od jejich splatnosti (§ 161 odst. 2 zákona o vojácích z povolání).

[15] I v této otázce však krajský soud postupoval v souladu se svým již dříve vysloveným právním názorem v rozsudku ze dne 2. 9. 2022, čj. 62 Ad 14/2020-50, z něhož plyne, že není sporu o to, že stěžovatel svůj nárok uplatnil dne 28. 4. 2008, a současně platí, že „*pokud měl žalobce za to, že je krácen na svém právu na spravedlivou odměnu, měl možnost uplatnit svůj nárok v zákonné tříleté lhůtě podle § 161 zákona o vojácích z povolání. Žalobce neuvádí, že by jej služební orgán nějakým konkrétním způsobem omezoval v uplatnění nároku*“. Ke stejnému závěru dospěl též Ústavní soud, který usnesením ze dne 20. 8. 2024, III. ÚS 2466/23, stěžovatelovu ústavní stížnost odmítl. Ústavní stížnost se však týkala převážně nároku na zaplacení úroku z prodlení ve spojení s uplatněným nárokem na doplacení ušlého platu.

[16] NSS tak uzavírá, že z ustálené judikatury zdejšího soudu zjevně vyplývá, že nárok vojáků, kteří vykonávali služby LZS a SAR v rámci služební pohotovosti a standardní směny, má svůj základ v právu na doplacení ušlého platu a že podle § 161 odst. 2 zákona o vojácích z povolání se tento nárok promlčuje v 3leté lhůtě. Výše uvedené ostatně akceptoval i Ústavní soud v usnesení ze dne 7. 1. 2025, III. ÚS 3375/24.

4. Závěr

[17] NSS na základě shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že krajský soud žalobu stěžovatele zamítl zcela v souladu se zákonnou úpravou a ustálenou judikaturou. Proto neshledal kasační stížnost stěžovatele důvodnou a podle § 110 odst. 1 s. ř. s. ji zamítl.

pokračování

[18] O náhradě nákladů řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v posuzované věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Žalovanému, který byl ve věci úspěšný, žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. února 2025

Vojtěch Šimíček
předseda senátu